

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mráky a JUDr. Jakuba Camrdu v právní věci žalobkyně: **O. Z.**, státní příslušnost Ukrajina, t. č. pobytem Majakovského 25, Karlovy Vary, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 8. 2017, č. j. 30 A 171/2016 - 60, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 8. 2017, č. j. 30 A 171/2016 - 60, **se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 5. 9. 2016, č. j. MV-108394-4/SO-2016, žalovaná zamítla odvolání žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 5. 2016, č. j. OAM-27725-33/TP-2013, jímž byla podle § 75 odst. 2 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost stěžovatelky o vydání povolení k trvalému pobytu.

[2] Správní orgány konstatovaly, že stěžovatelka pobývala na území České republiky v době ode dne 8. 4. 2009 do dne 7. 4. 2011 na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – účast v právnické osobě. Na území České republiky stěžovatelka žije se svým druhem, nezl. dcerou a v době vydání rozhodnutí žalovaného očekávala narození dalšího dítěte. Správní orgány ve svých rozhodnutích dovodily, že stěžovatelka neplnila účel povoleného pobytového oprávnění, a to od 31. 12. 2010 (vznik společnosti L., s. r. o.) minimálně do začátku podzimu roku 2013, neboť funkci jednatelky ve společnosti L., s. r. o., fakticky nevykonávala. Uvedeným jednáním stěžovatelka podle názoru správních orgánů ve smyslu § 75 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců závažným způsobem narušila veřejný pořádek, tj. dlouhodobě neplnila účel svého předchozího pobytu na území České republiky. Žalovaná dále v napadeném rozhodnutí zdůraznila, že zamítnutí žádosti stěžovatelky nepředstavuje zásah do jejího soukromého a rodinného života. Stěžovatelka může na území České republiky nadále se svým druhem a dcerou pobývat, neboť je držitelkou pobytového oprávnění dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců; stěžovatelka podala žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání a řízení o této žádosti dosud není pravomocně skončeno.

[3] Proti rozhodnutí žalované brojila stěžovatelka žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 16. 8. 2017, č. j. 30 A 171/2016 - 60, zamítl.

[4] Rozsudek krajského soudu následně stěžovatelka napadla kasační stížností. Zároveň navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[5] V návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka uvedla, že na území České republiky žije již dlouhou dobu a má zde vytvořeno silné rodinné a společenské zázemí. Poukázala na to, že na území České republiky žije její dcera a její druh. Se svým druhem má intenzivní vztah od roku 2010, přičemž v roce 2016 se jím narodil syn. Její druh se podílí na výchově dětí. Dcera stěžovatelky v České republice navštěvuje základní školu a má k České republice silný citový vztah. Stěžovatelka na území České republiky žije od roku 2008 a za celou dobu nespáchala žádný trestný čin ani přestupek. Domnívá se, že by pro ni nucený návrat do země původu představoval nenahraditelnou újmu, jež by byla zjevně nepřiměřená důvodům vydání napadeného rozhodnutí. Dle názoru stěžovatelky přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout jiným osobám jakákoliv újma a jeho přiznání nemůže být ani v rozporu s veřejným pořádkem. Aby se stěžovatelka vyhnula správnímu vyhoštění, musela by opustit území České republiky, což by mělo za následek vznik dalších nákladů spojených s jejím vycestováním. Stěžovatelka v této souvislosti odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Dále poukázala rovněž na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, publ. pod č. 3169/2015 Sb. NSS, podle něhož je ve věcech správního vyhoštění nezbytné přiznávat odkladný účinek. Stěžovatelka odkázala rovněž na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 82/2012 - 37, podle kterého byl dle jejího názoru v obdobné věci odkladný účinek kasační stížnosti přiznán.

[6] Žalovaná má za to, že pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou splněny podmínky, neboť výkon jejího rozhodnutí by neznamenal pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Hrozící újma musí být skutečná a závažná, přičemž povinnost tvrdit a prokázat možný vznik újmy má stěžovatelka. Připomněla, že neudělením trvalého pobytu stěžovatelce nebyl udělen zákaz pobytu na území České republiky a může si tedy požádat o jiné pobytové oprávnění. Uvedla rovněž, že stěžovatelka v současné době pobývá na území České republiky na základě fikce pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť má podanou žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – účast v právnické osobě, o které dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Stěžovatelce tak nutnost vycestování z území České republiky nehrozí.

[7] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelkou a dále skutečností vyplývajících ze soudního spisu a napadeného rozhodnutí žalované dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. nejsou naplněny.

[9] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem či jinými právními následky pro něj nepříznivého soudního,

pokračování

resp. správního rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Stěžovatelka, která přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je tedy na ní, aby konkretizovala a doložila (prokázala), jakou konkrétní újmu by pro ni výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Stěžovatelka zejména musí konkretizovat, jakou újmu by pro ni znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností ji vyvozuje. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Stěžovatelka musí hrozbu nepoměrně větší újmy jednak dostatečně konkrétně tvrdit, ale především náležitě doložit. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatelku vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. ledna 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).

[11] Nejvyšší správní soud dospěl po posouzení povahy napadeného správního rozhodnutí a stěžovatelkou tvrzených důvodů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k závěru, že výkon, resp. jiné právní následky rozhodnutí pro stěžovatelku samy o sobě nemohou znamenat újmu, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Předmětem řízení v nyní projednávané věci je přezkum rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelky o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

[12] Je třeba zdůraznit, že pobytový status stěžovatelky se zamítnutím její žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky nikterak nezměnil. Stěžovatelka neměla a ani po provedeném správním řízení a řízení před krajským soudem nemá povolen trvalý pobyt na území České republiky. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ani vůči rozhodnutí žalované, by přitom na uvedeném ničem nezměnilo, jak níže rozvedeno.

[13] V této souvislosti není přílehlavý ani odkaz stěžovatelky na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, v němž Nejvyšší správní soud v řízení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti rozhodnutí o zrušení povolení trvalého pobytu dovodil, že k bezprostřednímu opuštění území České republiky by sice stěžovatel mohl být donucen až v souvislosti s rozhodnutím o jeho vyhoštění, tato skutečnost ovšem nemůže být důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku, neboť lze jen stěží předpokládat, že cizinec má předejít případné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku správního vyhoštění. Uvedený případ je však skutkově odlišný od nyní posuzované věci, neboť stěžovatel v případě, jímž se zabýval citovaný rozsudek, pobýval na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu, které mu bylo následně napadeným rozhodnutím odňato. Přiznáním odkladného účinku tedy bylo dočasně obnoveno jeho oprávnění k pobytu na území České republiky. V nyní projednávané však byla „pouze“ zamítnuta žádost stěžovatelky o trvalý pobyt na území České republiky; k odnětí, resp. zániku jakéhokoli oprávnění k pobytu nedošlo. Pobytový status stěžovatelky by se tedy nezměnil ani v případě, že by byl odkladný účinek kasační stížnosti přiznán, neboť jeho přiznání, které má za následek dočasné navrácení do právního stavu

před právní moc žalobou napadeného rozhodnutí, by s ohledem na povahu věci nemohlo mít za následek vznik nebo obnovení oprávnění stěžovatelky k pobytu na území České republiky.

[14] Za případný nelze považovat ani odkaz stěžovatelky na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 82/2012 - 37. V odkazované věci byl řešen jiný případ, a to odkladný účinek v souvislosti se správním vyhoštěním. V nyní posuzované věci byla stěžovatelce zamítnuta žádost a vydání povolení k trvalému pobytu.

[15] Jak již bylo zmíněno, výše uvedeným se nyní posuzovaná věc liší od případů, v nichž rozhodnutí o správním vyhoštění, případně o odnětí stávajícího pobytového oprávnění, mají bezprostřední následek v podobě povinnosti cizince území České republiky opustit (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, ze dne 11. 8. 2016, č. j. 5 Azs 135/2016 - 37, či ze dne 10. 11. 2016, č. j. 5 Azs 224/2016 - 35). Z vyjádření žalované ostatně vyplývá, že stěžovatelka podala žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – účast v právnické osobě, o které dosud nebylo pravomocně rozhodnuto; z uvedeného důvodu stěžovatelka v současné době pobývá na území České republiky oprávněně na základě fikce pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Pokud by byla její žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v budoucnu pravomocně zamítnuta, měla by stěžovatelka možnost brojit proti tomuto rozhodnutí správní žalobou a s ní spojit návrh na přiznání odkladného účinku takové žalobě směřující proti rozhodnutí, jímž by fakticky došlo k odnětí pobytového oprávnění stěžovatelky na území České republiky.

[16] Nejvyšší správní soud proto po posouzení povahy napadeného správního rozhodnutí a stěžovatelkou tvrzených důvodů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dospěl k závěru, že výkon, resp. jiné právní následky rozsudku krajského soudu pro stěžovatelku samy o sobě nepředstavují bezprostředně hrozící újmu na jejich právech. Není proto splněna hned první podmínka pro přiznání odkladného účinku.

[17] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[18] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí předběžné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 4. října 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu